

ŠIRVINTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖ
ETIKOS KOMISIJA

Vilniaus g. 61, LT-19120 Širvintos, tel.(8 382) 51 233,faksas (8 382) 30 270, el. p. savivaldybe@sirvintos.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 111105217

2022-05- Nr.

į 2022-05-11 skundą Nr. 12-2607

DĖL ATSIŠAKYMO PRADĖTI TYRIMĄ

Širvintų rajono savivaldybės tarybos etikos komisija (toliau – Komisija) 2022 m. gegužės 11 d. gavo Jūsų skundą, reg. Nr. 12-2607, dėl Širvintų rajono savivaldybės merės Živilės Pinskuvienės (toliau – meras) viešai paskleistų, kaip pats nurodote, žinomai melagingų ir šmeižikiškų teiginių apie Jus, _____, ir Jūsų vadovaujamą _____

(toliau – skundas). Atsižvelgdamas į skunde išdėstytas faktines aplinkybes ir teises priežastis, prašote Komisijos pradėti tyrimą dėl mero elgesio atitikties Lietuvos Respublikos valstybės politikų elgesio kodeksui (toliau – Kodeksas), nustatant, ar skunde minimos aplinkybės rodo Kodekso nuostatų pažeidimą.

Komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Kodeksu, Širvintų rajono savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatais, patvirtintais Širvintų rajono savivaldybės tarybos 2021 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. 1-11 „Dėl Širvintų rajono savivaldybės tarybos etikos komisijos veiklos nuostatų patvirtinimo“. Spręsdama klausimą, ar pradėti valstybės politiko – mero elgesio tyrimą, Komisija privalo įvertinti gauto skundo turinį ir nustatyti, ar jame pateiktas prašymas Komisijai yra priskirtinas jos kompetencijai. Taip pat Komisija turi įvertinti, ar skundžiamos aplinkybės yra susijusios su viešuoju politiko gyvenimu, kadangi Kodeksas reglamentuoja tik viešąjį valstybės politiko elgesį.

Valstybės politiko elgesio tyrimas Komisijoje gali būti pradėtas esant šiems pagrindams:

1. yra gautas fizinio ar juridinio asmens skundas, kreipimasis ar pranešimas apie valstybės politiko galbūt padarytą Kodekse nustatytų valstybės politikų elgesio principų, nuostatų ar institucijos, kurioje politikas eina pareigas, veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose valstybės politikui nustatytų reikalavimų pažeidimą (Kodekso 7 straipsnio 1 dalies 1 punktas);

2. visuomenės informavimo priemonėse paskelbta pagrįsta informacija apie valstybės politiko galbūt padarytą pažeidimą (Kodekso 7 straipsnio 1 dalies 2 punktas).

Teisės norma dėl valstybės politiko elgesio tyrimo pradžios nėra imperatyvi, todėl Komisija gali nuspręsti tyrimo nepradėti Kodekso ir kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų, tarp jų – Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, nustatytais pagrindais: skundą paduoda veiksnio toje srityje neturintis asmuo, skundas surašytas nesuprantama kalba, skundo turinys nesuprantamas¹

¹ Žr. <https://eteismai.lt/byla/33654245833412/eI-2711-1047/2019>.

, skundžiamos veiklos vertinimas nėra Komisijos kompetencija (pvz., dėl galimo administracinio nusižengimo ar pan.) ir t. t.²

Nors Komisijos kompetencija, pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 3 dalies 1 punktą, yra ganėtinai plati ir neapsiriboja vien Kodekso nuostatų laikymosi priežiūra, tačiau Komisija nėra asmens garbės ir orumo gynimo subjektas. Įstatymas ir teismas saugo, kad niekas nepatirtų savavališko ar neteisėto kišimosi į asmeninį ir šeiminių gyvenimą, kėsiniškos į garbę ir orumą (Konstitucijos 22 straipsnis), o asmuo, manydamas, kad valstybės politiko teiginiais galbūt buvo pažeisti jo teisėti interesai, turi teisę juos ginti teisės aktų nustatyta tvarka. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.24 straipsnyje nustatyta, kad asmuo turi teisę reikalauti būtent teismo tvarka paneigti paskleistus duomenis, žeminančius jo garbę ir orumą ir neatitinkančius tikrovės, taip pat atlyginti tokių duomenų paskleidimu jam padarytą turtinę ir neturtinę žalą. Tame pačiame straipsnyje nustatyta, kad šio straipsnio taisyklės taip pat yra taikomos ginant pažeistą juridinio asmens dalykinę reputaciją.

Skunde teigiama, kad meras 2022 m. gegužės 3 d. LNK televizijos laidoje „KK2“ paskleidė, kaip pats teigiate, žinomai melagingą informaciją apie Jus ir Jūsų vadovaujamą

ir, kaip pats nurodote, pažeidė tiek Jūsų, kaip žurnalisto ir Lietuvos Respublikos piliečio, garbę ir orumą, tiek Jūsų vadovaujamos nevyriausybinės organizacijos dalykinę reputaciją. Akivaizdu, kad siekiate teisinio teisingumo ir norite apginti galimai pažeistus įstatymo saugomus interesus ir teises, tačiau Jūsų teisė gintis turi būti įgyvendinama tinkamai – įstatymų nustatyta tvarka kreipiantis į teismą.

Spręsdama klausimą dėl tyrimo pradėjimo, Komisija privalo apibrėžti tyrimo dalyką, tai yra įvardyti, dėl kokių konkrečiai mero veiksmų ar neveikimo pradedamas tyrimas, tiksliai nurodyti, kokių Kodekso nuostatų pažeidimu tiriamasis asmuo yra kaltinamas. Nagrinėjamoju atveju Komisija negali imtis teismo vaidmens ir vertinti bei nustatinėti aplinkybių, kurios nustatytinos ir įrodinėtinos laikantis šalių rungimosi principo tik teisme civilinio proceso tvarka. Todėl Komisija neturi objektyvios galimybės apibrėžti tyrimo dalyką.

Juolab, skunde nurodoma, kad merui prisiėmus atsakomybę ir nurodyta tvarka, kuri yra analogiška Civilinio kodekso 2.24 straipsnio nustatytai tvarkai, taikomai ginant savo pažeistus interesus ir teises teisme, paneigus paskleistus duomenis, skundas bus atsiimtas ir nebus prašoma Komisijos vertinti mero elgesį. Akivaizdu, kad siekiama išspręsti kilusį ginčą ir atkurti teisinę taiką būtent taip, kaip nustato Civilinis kodeksas, kas reiškia, jog toks ginčas privalo būti sprendžiamas teisme ir nėra Komisijos kompetencijos klausimas.

Komisija taip pat nustatė, kad skundžiamos aplinkybės nėra susijusios su viešuoju mero gyvenimu, kaip jis apibrėžtas Kodekso 2 straipsnio 2 dalyje. Minėta, kad Kodeksas reglamentuoja tik viešąjį valstybės politikų elgesį, tai yra nustato elgesio viešajame gyvenime principų ir reikalavimų pagrindus, taip pat priemones, užtikrinančias valstybės politikų elgesio kontrolę ir atsakomybę už šio kodekso nuostatų pažeidimus (Kodekso 1 straipsnio 1 ir 2 dalys). Įstatymų leidėjas aiškiai nurodo, kas yra viešasis gyvenimas – tai valstybės politiko politinė veikla, taip pat valstybės politiko elgesys, nesusijęs su jo privačiu gyvenimu (Kodekso 8 straipsnis). Privatus gyvenimas – tai valstybės politiko asmeninis, šeimos ir namų gyvenimas, intymus gyvenimas, taip pat veikla, nesusijusi su valstybės politiko pareigomis, politine veikla ar institucija, kurioje jis eina pareigas (Kodekso 2 straipsnio 4 dalis). Taigi Kodeksas ir jame įtvirtinti reikalavimai (elgesio principai) taikomi tais atvejais, kai yra vertinamas politiko elgesys viešajame gyvenime, ir atvirkščiai – Kodekso nuostatos netaikytinos vertinant tokio asmens privatų gyvenimą.

Skunde išdėstytos faktinės aplinkybės rodo, kad Ž. Pinskuvienė LNK televizijos laidoje „KK2“ pasisakė kaip asmens, apie kurį buvo viešai publikuojamas pareiškėjo ir jo vadovaujamos

² Žr. https://vtek.lt/wp-content/uploads/2021/12/VTEK_Metodines_rekomendacijos_Etikos_komisijoms_2021.pdf.

tyrimas ir apie kurį buvo kalbama laidoje, sutuoktinė. Jos komentaras nėra susijęs su jokia veikla, apimančia savivaldybės mero pareigas, politine veikla ar institucija, kurioje Ž. Pinskiuvienė eina šias pareigas, o tik konkrečiai su tyrimu dėl jos vyro anksčiau vykdytos veiklos. Tuo tarpu Kodekso 4 straipsnyje įvardijami ir apibrėžiami valstybės politikų elgesio principai, kuriais jie privalo vadovautis viešajame gyvenime. Darytina išvada, kad skundžiamas elgesys yra susijęs su asmens privačiu gyvenimu ir nėra Komisijos kompetencijos klausimas.

Atsižvelgdama į išdėstytas faktines aplinkybes ir teisinės priežastis, vadovaudamasi Kodekso 2 straipsnio 4 dalimi, 4 straipsnio pirma pastraipa, 6 straipsnio 1 dalimi, Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 6 punktu, Komisija informuoja, kad 2022 m. gegužės 17 d. vykusio posėdžio metu Komisija priėmė sprendimą nepradėti tyrimo. Komisija įvertino ir nustatė, kad skundžiamas asmens elgesys jo privačiame gyvenime ir jo vertinimas nėra Komisijos kompetencija.

Komisija, įvertinusi skunde išdėstytas aplinkybes, informuoja, kad dėl galimai pažeistų Jūsų teisių ir (ar) įstatymų saugomų interesų Jūs turite teisę kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka.

Komisijos sprendimas nepradėti mero elgesio tyrimo gali būti skundžiamas Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai per vieną mėnesį nuo skundžiamo sprendimo paskelbimo Širvintų rajono savivaldybės interneto svetainėje www.sirvintos.lt dienos.

Komisijos pirmininko pavaduotojas

Virginijus Daugėla

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Širvintų rajono savivaldybė
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl atsisakymo pradėti tyrimą
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-05-19 Nr. 40-563
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Virginijus Daugėla Tarybos narys(-ė)
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-19 09:59
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2020-01-16 12:20 - 2025-01-14 23:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jolanta Lipeikienė Specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-05-19 10:22
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2018-12-19 10:26 - 2023-12-18 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20220513.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-05-19)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-05-19 nuorašą suformavo Vaida Šeipūnė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-